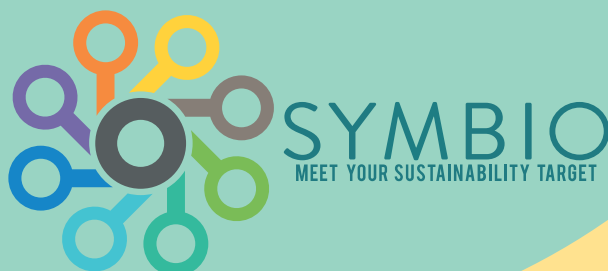

STIMULEREN VAN DUURZAAMHEID EN CIRCULAIRE INNOVATIE IN HET MKB: STRATEGIEËN, HULPMIDDELEN EN PLEITBEZORGING VOOR EEN VEERKRACHTIGE TOEKOMSTE

WERKPLAATS SYMBIO-PROJECT

DAG

2

DUURZAAM

VERSTERKING VAN HET MKB VOOR DUURZAAMHEID:

belangenbehartiging, mentorschap en strategische transitie in een circulaire economie

Context

De 23 miljoen kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) in Europa vormen de ruggengraat van de EU-economie. Maar hoewel de meeste van hen initiatieven nemen voor efficiënt hulpbronnengebruik, blijven de daadwerkelijke investeringen op dit gebied beperkt. Volgens de Flash Eurobarometer 2023 heeft slechts 35% van de ondervraagde mkb-bedrijven geïnvesteerd in efficiënt hulpbronnengebruik, waarbij ze de afgelopen twee jaar slechts 1% van hun omzet hieraan hebben besteed..

Overgang naar duurzaamheid voor kmo's

De figuur illustreert hoe de circulaire economie bijdraagt aan een duurzame bedrijfsvoering, waarbij de belangrijkste gebieden worden benadrukt:

5 stappen naar solide duurzaamheid

Bewustmaking

De weg naar duurzaamheid begint met het begrijpen van het belang ervan. Kmo's moeten de impact van externe factoren op hun bedrijf erkennen. Deze factoren zijn onder andere de aardgas- en klimaatcrisis in Europa, de toenemende aandacht voor sociale verantwoordelijkheid en governance, wettelijke vereisten, de vraag naar informatie van belanghebbenden en de bredere maatschappelijke verwachtingen. Het identificeren van deze factoren helpt bedrijven te begrijpen dat ze duurzaamheid in hun strategieën moeten integreren.

Ontwikkeling

De tweede fase omvat het beoordelen van de huidige duurzaamheid van het bedrijfsmodel van het MKB en het definiëren van een visie met duidelijke strategische doelstellingen voor de toekomst. Dit proces omvat het verzamelen van gegevens over de impact van het bedrijf op duurzame ontwikkeling. Door deze informatie te beoordelen, kunnen MKB-bedrijven een basislijn vaststellen en gebieden identificeren die voor verbetering vatbaar zijn, wat de basis vormt van hun duurzaamheidsreis.

Levering

De kern van een duurzame transitie ligt in de implementatie van veranderingen die gericht zijn op het bereiken van duurzaamheid op de lange termijn. Dit omvat het creëren van een duurzame bedrijfsvisie, het definiëren van kritieke

doelstellingen en het identificeren van de strategische acties die nodig zijn om kritieke duurzaamheidsdoelen te bereiken.

Informatie

MKB-bedrijven moeten bereid zijn om gedetailleerde informatie te verstrekken over hun praktijken en prestaties op het gebied van duurzame ontwikkeling. Zakelijke partners en andere belanghebbenden kunnen om specifieke duurzaamheidsindicatoren of -rapporten vragen. Deze fase richt zich op het verzamelen, beheer en delen van de duurzaamheidscijfers en -vorderingen van het bedrijf met overheden, leveranciers, zakenpartners, kredietverstrekkers en klanten.

Aantonen

.Opverzoek van zakelijke partners wordt het steeds belangrijker om aan te tonen dat de gegevens die MKB-bedrijven aanleveren een nauwkeurige, onpartijdige en zinnvolle weergave zijn van hun duurzaamheidsinitiatieven. De Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) vereist dit voor beursgenoteerde mkb-bedrijven, en het kan een groeiende behoefte zijn voor zakelijke partners van mkb-bedrijven om vertrouwen te hebben in de duurzaamheidsgegevens die ze bekendmaken. In ieder geval kan het gunstig zijn voor het bedrijf. Het gebruik van een onpartijdige externe assurance provider, zoals een auditor, is een best practice om ervoor te zorgen dat de duurzaamheidsinspanningen van een bedrijf onafhankelijk worden geverifieerd, wat ook de reputatie en het concurrentievoordeel van het bedrijf kan verbeteren.

Beleidsbevordering en potentiële impact op het MKB

Volgens corporateeurope.org werken er naar schatting 25.000 lobbyisten in Brussel, die meer dan 135 belangengebieden vertegenwoordigen, van agro-industrie tot vrijhandel en ruimtevaart.

1. De belangen van bedrijven verdedigen

Zakelijke belangenbehartiging verwijst naar acties die worden ondernomen door vertegenwoordigers van bedrijven om invloed uit te oefenen op wetten, regels, beleid en administratieve structuren die van invloed zijn op de bedrijfssector. Het primaire doel is om de beslissingen van wetgevers, beleidsmakers, politici, planners, regelgevers en andere overheidsfunctionarissen te beïnvloeden. Dit is met name cruciaal voor MKB-bedrijven, die grotere uitdagingen hebben dan grotere bedrijven om rechtstreeks in contact te treden met overheden. Zakelijke belangenbehartiging stelt MKB-bedrijven in staat om:

- *Informatie verspreiden* over wetten en regels die van invloed zijn op het bedrijfsleven.
- *Invloed uitoefenen* op de ontwikkeling en implementatie van wet- en regelgeving.
- *Anticiperen op opkomende problemen*, zodat bedrijven kunnen bepalen of ze moeten anticiperen op wetgeving.
- *De huidige wetgeving* aanpassen of nieuwe wetgeving voorstellen.
- *Geef leden* advies over hoe ze zich moeten gedragen en omgaan met wetgevers.
- *Advies geven* aan leden over hoe ze effectief in contact kunnen treden met wetgevers.
- *Informatie verschaffen* over de personen, processen en instellingen die betrokken zijn bij beleidsvorming.
- *Zorg voor een legitieme* route voor gecoördineerde toegang tot ambtenaren.

Zakelijke belangenbehartiging begint vaak met de identificatie van problemen of mogelijkheden voor verbetering. Inspanningen voor bedrijfsbelangenbehartiging richten zich op deze problemen of op het implementeren van betere oplossingen.

2. Activiteiten voor belangenbehartiging plannen

Bedrijven, of ze nu worden geleid door mannen of vrouwen, hebben vaak te maken met een verscheidenheid aan uitdagingen, waardoor het onmogelijk is om alles tegelijk aan te pakken. Het doel is om een geprioriteerd en haalbaar programma op te stellen dat inclusie en vooruitgang binnen het bedrijf bevordert. De drie hoofd fasen van dit proces zijn als volgt:

- *Identificeer de problemen*. Wat zijn de belangrijkste aandachtspunten voor bedrijven?

- *De problemen begrijpen*. Welke impact hebben deze kwesties op het bedrijfsleven?
- *Stel een antwoord op*. Welke veranderingen zouden bedrijven graag zien?

3. Onze belangen verdedigen

Volg deze zes basisstappen om een belangenbehartigingsstrategie te creëren en te implementeren:

- *Identificeer de doelgroep*: Wie wil je dat de voorgestelde verandering steunt?
- *Maak pleitbezorgingsplannen*: Hoe kun je je doelgroep overtuigen om het voorstel te accepteren en goed te keuren?
- *Een actieplan opstellen*: Wanneer en wie gaat wat doen?
- *Hulpbronnen beheren*: Welke hulpbronnen zijn er nodig?
- *Opvolging en evaluatie*: Hoe weet je of je op de goede weg bent?

De pleitbezorgingsagenda wordt over het algemeen gebruikt als een intern document om de pleitbezorging te sturen, te controleren en te evalueren. Delen ervan kunnen echter ook openbaar worden gemaakt om de transparantie en het draagvlak te vergroten.

Coaching en mentoring voor bedrijven

1. Bedrijfscoaching: een katalysator voor verandering

Bedrijfscoaching biedt ondersteuning en advies op maat om bedrijven te helpen de complexiteit van de circulaire economie het hoofd te bieden. Coaches kunnen ondernemers helpen door:

- **Kansen identificeren:** Ontdek het potentieel voor efficiënt gebruik van hulpbronnen, afvalvermindering en productinnovatie.
- **Ontwikkel een strategie voor de circulaire economie:** Creëer een algemene strategie die aansluit bij de algemene doelstellingen van het bedrijf en de principes van de circulaire economie.
- **Obstakels overwinnen:** uitdagingen overwinnen zoals regelgevingsbarrières, technologische beperkingen en financiële beperkingen.
- **Leiderschapsvaardigheden verbeteren:** bedrijfsleiders de middelen geven om hun teams te inspireren en motiveren om duurzame praktijken toe te passen.

2. Mentorschap: Kennis en ervaring delen

Mentoring biedt een waardevol platform voor het delen van kennis en het overdragen van ervaringen. Door ervaren mentoren te koppelen aan opkomende bedrijven kan het SYMBIO-project de invoering van circulaire economie versnellen. Mentoren kunnen zorgen voor:

- **Begeleiding en advies:** Advies over een breed scala aan onderwerpen, van bedrijfsstrategie tot technische implementatie.
- **Netwerkmogelijkheden:** Mentoren kunnen bedrijven in contact brengen met potentiële partners en medewerkers, zodat ze hun netwerk kunnen uitbreiden en nieuwe kansen kunnen creëren.
- **Morele steun:** Mentoren kunnen emotionele steun en aanmoediging bieden, waardoor bedrijven gemotiveerd en gefocust blijven op hun doelstellingen.

3. De impact van bedrijfscoaching en mentoring

- **Voor individuen:** Coaching en mentoring verbeteren het zelfbewustzijn, vergroten het zelfvertrouwen en ontwikkelen leiderschapsvaardigheden. Ze helpen mensen ook om overgangen in hun loopbaan te beheren en hun potentieel te realiseren.
- **Voor teams:** Verbeterde communicatie, samenwerking en probleemoplossende vaardigheden betekenen dat teams beter op elkaar zijn afgestemd, gemotiveerder en productiever zijn.
- **Voor organisaties:** Een grotere betrokkenheid van werknemers, minder personeelsverloop en betere prestaties bevorderen een cultuur van innovatie, leren en voortdurende verbetering.

CIRCUULAIR

CIRCULAIRE WAARDEKETENS VERSTERKEN MET DE VALUE CHAIN GENERATOR TOOL

Dit onderdeel van de workshop wordt georganiseerd door VCG.AI en heeft als doel om deelnemende bedrijven te empoweren door het presenteren van **bruikbare mogelijkheden in duurzame circulaire waardeketens**, afgestemd op de unieke kenmerken van uw regio. Het doel is om een uitgebreid overzicht te geven van innovatieve oplossingen die de overgang naar circulariteit vergemakkelijken en tegelijkertijd tastbare bedrijfs- en milieuvoordelen opleveren.

VCG.AI gebruikt zijn vlaggenschip, de Value Chain Generator, een platform voor het genereren van duurzame waardeketens dat gebruik maakt van kunstmatige intelligentie en gegevensverwerking om BioLinks® te creëren. BioLink is een circulaire bedrijfsverbinding tussen bedrijven die het potentieel vertegenwoordigt voor het koppelen van secundaire materiaalstromen (materiaalstromen, grondstoffen, bijproducten, halffabricaten) en afvalinputs en -outputs tussen bedrijven in verschillende sectoren om duurzame waardeketens op te bouwen.

De aanpak van de waardeketengenerator richt zich op de overdracht van de meest veelbelovende waardeketens die zijn geïdentificeerd door de handleiding van de regionale hub en de SYMBIO-gegevensinventarisatie. Deze waardeketens zijn geprioriteerd op basis van de volgende criteria:

- **Beschikbaarheid van biomassa:** beoordeling van lokale bronnen om een duurzame aanvoer van inputs te garanderen.
- **Technologische voorbereiding:** Evalueren van bewezen, schaalbare oplossingen.
- **Marktpotentieel:** Identificeer producten met hoge groeivoorzichten en diverse toepassingen.
- **Regionale synergieën:** *Benadruk mogelijkheden voor samenwerking met lokale industrieën.*

De benadering van de waardeketengenerator gebruiken

De waardeketengenerator biedt een gestructureerde methodologie voor het visualiseren en implementeren van circulaire waardeketens. Het platform stelt deelnemers in staat om belangrijke elementen te identificeren, zoals regionale beschikbaarheid van grondstoffen, marktdynamiek, bedrijfsmodellen en potentiële partnerschappen. Door deze elementen te combineren, kunnen bedrijven een routekaart maken voor de overgang naar circulaire modellen.

Visualisatie van de waardeketen

Elke keten wordt weergegeven in een gedetailleerde grafische voorstelling, die de biomassastroom van de bevoorrading naar de eindmarkten illustreert. Deze visualisatie dient als praktische referentie voor planning en besluitvorming.

Beschikbaarheid van biomassa

Het platform biedt een kwantitatieve en kwalitatieve analyse van de beschikbaarheid van grondstoffen op regionaal niveau, zodat bedrijven de beschikbaarheid van hulpbronnen effectief kunnen beoordelen.

Marktdynamiek

Financiële prognoses, inclusief investeringsbehoeften en verwachte rendementen, bieden een uitgebreide economische analyse ter ondersteuning van de besluitvorming.

Economische vooruitzichten

Financiële prognoses, inclusief investeringsbehoeften en verwachte rendementen, bieden een uitgebreide economische analyse ter ondersteuning van de besluitvorming.

Consortiumbehoeften

De waardeketengenerator identificeert de belangrijkste belanghebbenden en expertise die nodig is om het model succesvol operationeel te maken.

Overzicht bedrijfsmodel

Gedetailleerde informatie over inkomstenstromen, waardeproposities en operationele haalbaarheid bieden een solide basis voor bedrijfsplanning.

Regionale partnerschappen

Het platform benadrukt mogelijkheden voor samenwerking met lokale bedrijven en instellingen, waarbij synergieën worden bevorderd die de implementatie van circulaire waardeketens verbeteren.

Technologie en infrastructuur

De volwassenheid van relevante technologieën wordt beoordeeld, samen met een audit van bestaande faciliteiten en middelen. Deze informatie helpt deelnemers bij het beoordelen van de haalbaarheid van het uitbreiden van hun activiteiten.

Milieu- en beleidsoverwegingen

De milieuvoordelen van het gebruik van circulaire modellen, zoals een vermindering van de CO₂-uitstoot, worden gekwantificeerd. Daarnaast zorgt de afstemming op wetgevende kaders voor naleving en verbetert het de duurzaamheid op de lange termijn.

Concrete voorbeelden van soortgelijke projecten worden gedeeld om vertrouwen te wekken en praktische informatie te geven. Deze casestudies belichten best practices en de meest voorkomende uitdagingen, waardoor deelnemers de kennis krijgen die ze nodig hebben om mogelijke obstakels te overwinnen.

Belangrijkste bevindingen

Aan het einde van de workshop beschikken de deelnemers over een pre-haalbaarheidskader dat is afgestemd op elke waardeketen en dat een duidelijk stappenplan biedt voor mogelijke betrokkenheid. Bedrijven zullen vertrekken met:

- *Een goed* begrip van het strategische belang van circulaire waardeketens.
- *Praktische* informatie over de tastbare voordelen van deelname, zoals kostenbesparingen, nieuwe inkomstenbronnen en meer marktdifferentiatie.
- *Een duidelijke* reeks stappen om deze oplossingen te implementeren, van het vormen van partnerschappen tot volledige operationalisering.

Deze workshop is het startpunt voor voortdurende samenwerking met industrieleiders en belanghebbenden. Door gebruik te maken van regionale troeven en innovatieve oplossingen kunnen bedrijven een aanzienlijke ecologische en economische impact hebben. Deelnemers spelen een sleutelrol in het bevorderen van een duurzame en veerkrachtige bio-economie in Slovenië en daarbuiten.

partners

Anteja

CTA

**alchemia
nova**
research

BABEG
Success
in Carinthia.

STEEM

Cardiff
Metropolitan
University

Prifysgol
Metropolitan
Caerdydd

Startup Europe
REGIONS NETWORK

neem contact met ons op

www.symbioproject.eu

Project Coordinator

Ilaria Re
Lombardy Green Chemistry
Association
ilaria.re@italbiotec.it

Project Manager

Sara Daniotti
Lombardy Green Chemistry
Association
sara.daniotti@italbiotec.it

Project Manager

Maria Elena Saija
Lombardy Green Chemistry
Association
mariaelena.saija@italbiotec.it

